

Dorovský, Ivan; Krystýnek, Jiří

Bulharistika

In: *Slavica na Universitě J.E. Purkyně v Brně : (filologie, literární věda, historiografie, uměnovědy)*. Hejl, František (editor). Vyd. 1. V Brně: Universita J.E. Purkyně, 1973, pp. 65

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/126823>

Access Date: 13. 12. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

BULHARISTIKA

Brněnská bulharistika má své kořeny již v rozvoji a vynikající úrovni slavistiky na filosofické fakultě v době mezi dvěma světovými válkami. Slovan-
ský seminář zahájil činnost na podzim r. 1921. Brněnská slavistika získala vy-
nikající vědeckou osobnost v postavě prof. *Václava Vondráka* (1859–1925),
příмого žáka Miklošičova, který předtím od r. 1903 působil jako profesor na
viděnské universitě. Ačkoli prof. Vondrák působil v Brně jenom 4 léta, položil
zde pevné základy ke studiu staroslověnštiny a srovnávací slovanské jazyko-
vědy. Odtud se už datuje stabilně vysoká úroveň brněnské paleoslovenistiky.

Zásluhu na tom má vedle prof. Vondráka především akademik *Bohuslav
Havránek*, který v Brně působil v letech 1929–1945. Havránek věnoval ve svých
přednáškách a seminářích velkou pozornost jihoslovanským jazykům, a také
bulharštině. Zajímal se o ni živě už od dvacátých let a vrátil se k ní později
ve svých srovnávacích studiích. Havránek zkoumal jazykové vztahy slovansko-
neslovanské a také otázky balkánského jazykového svazu. (Např. *Zur phono-
logischen Geographie. Das Vokalsystem des balkanischen Sprachbundes*, 1933;
*Les traits communs des langues balkaniques en tant que le fondement de la
linguistique balkanique*, 1936 aj.) Jinak však bulharistika jako samostatný sla-
vistický obor až do druhé světové války v Brně pěstována nebyla.

Teprve v r. 1951 je v Brně zřízena samostatná katedra slavistiky, která vedle
přednášek společného základu zajišťovala i výuku speciálních slavistických stu-
dijních oborů, kterými byly tehdy v Brně polonistika a bulharistika. Bulharis-
tika se v Brně studovala jako diplomový (základní) i nediplomový (průvodní)
obor, a to v kombinaci s bohemistikou nebo rusistikou. Úvod do dějin Bulhar-
ska přednášeli postupně prof. Josef Kabrda, prof. Jiří Cvetler a dr. Ivan Do-
rovský, prof. Josef Kabrda vedl rovněž lektorský kurs bulharštiny pro začá-
tečníky a přednášel normativní mluvnicí bulharskou. Tuto přednášku po před-
časně smrti prof. Kabrdy převzal doc. Radoslav Večerka. Doc. Večerka přednáší
také o bulharské stylistice. Jazykový seminář bulharský vedl předčasně ze-
snulý prof. Jaroslav Bauer. Kromě prof. Kabrdy konali lektorská cvičení bul-
harštiny lektor Ljubomir Georgiev, Ivan Dorovský a Vladimír Šaur, překlada-
telská cvičení vedl lektor František Bílý a Ivan Dorovský.

V posledních desetiletích se různými otázkami vývoje bulharštiny ve starším
i novějším období zabývali zejména Jaroslav Bauer, Vladimír Šaur a Radoslav
Večerka. Zatímco Bauer a Večerka se zaměřili na studium syntaxe středobul-
harských památek, Šaur zkoumá ve svých studiích dialektologické památky
a otázky současné spisovné bulharštiny (podrobněji o nich viz v oddíle Balka-
nistika).

V období meziválečném a po II. světové válce vzniklo několik disertací s te-
matikou bulharistickou nebo srovnávací balkanologickou.

*Ivan Dorovský
Jiří Krystýnek*